

Trwają prace legislacyjne nad nowelizacją *Karty nauczyciela*. Proponowane zmiany mają zapewnić nauczycielom korzystniejsze rozwiązania w zakresie warunków zatrudnienia. Projekt nowelizacji ma szeroki zakres i obejmuje m.in. sposób wynagradzania, czas pracy czy ochronę stosunku pracy nauczycieli. Przewidywany termin wejścia w życie w przypadku większości nowych rozwiązań to 1 września 2025 r.

Prawo do wynagrodzenia za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe

Według art. 35 ust. 2 KN godzinami ponadwymiarowymi są godziny zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, przekraczające tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć, które zostały przydzielone nauczycielowi i ujęte w arkuszu organizacyjnym szkoły. Wynagrodzenie za takie godziny wypłacane jest według stawki osobistego zaszerogowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy. Do 1992 r. obowiązywała zasada, zgodnie z którą wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe należało się również w przypadku usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela. Zasada ta została jednak uchylona i obecnie *Ustawa* nie przewiduje generalnej reguły wypłaty wynagrodzenia w takich przypadkach.

W odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej, sposób ustalania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe reguluje *Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej*. Brakuje analogicznych przepisów w stosunku do nauczycieli szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, co prowadzi do niejednolitego stosowania przepisów, rozbieżności interpretacyjnych i licznych sporów prawnych. Różnice te powodują także poczucie braku przejrzystości i sprawiedliwości wśród nauczycieli. W praktyce niektóre szkoły wypłacają wynagrodzenie za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe, inne nie, a część stosuje rozwiązania pośrednie. Niejednolicie ustalana jest też liczba zrealizowanych godzin ponadwymiarowych w tygodniach, w których występują dni ustawowo wolne od pracy, usprawiedliwiona nieobecność nauczyciela lub gdy zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia.

W części szkół przyjmuje się zasady analogiczne do obowiązujących w szkołach prowadzonych przez administrację rządową, zgodnie z którymi podstawą do obliczenia liczby godzin ponadwymiarowych jest tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć (określony w art. 42 ust. 3 KN lub ustalony na podstawie art. 42 ust. 7 KN), pomniejszony o 1/5 (lub 1/4 – w przypadku czterodniowego tygodnia pracy) za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności lub dzień wolny od pracy. Liczba godzin ponadwymiarowych nie może przekraczać liczby przydzielonej w planie organizacyjnym. Inne szkoły przyjmują jednak mniej korzystne rozwiązania, nie pomniejszając obowiązkowego wymiaru o nieobecności czy dni wolne.

W związku z powyższym planowane jest ujednoczenie przepisów w zakresie ustalania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe również dla nauczycieli szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, według zasad stosowanych wobec nauczycieli szkół prowadzonych przez administrację rządową. Zgodnie z projektowanymi przepisami w tygodniach, w których występują:

- 1) dni usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela,
- 2) dni ustawowo wolne od pracy,

3) lub w tygodniach w danym miesiącu, gdy zajęcia rozpoczynają się w innym dniu niż poniedziałek lub kończą w innym dniu niż piątek

– liczba godzin ponadwymiarowych będzie ustalana na podstawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć (zgodnie z art. 42 ust. 3, 4a lub 7 KN), pomniejszonego o 1/5 lub 1/4 (gdy nauczyciel miał ustalony czterodniowy tydzień pracy) tego wymiaru za każdy dzień nieobecności lub dzień ustawowo wolny. Liczba godzin, za które będzie przysługiwało wynagrodzenie, nie będzie mogła być jednak większa niż liczba godzin przydzielonych w planie organizacyjnym szkoły. Obliczenia będą dokonywane z dokładnością do 0,1, przy czym liczba godzin do wypłaty będzie zaokrąglana do pełnych godzin – do pół godziny pomija się, powyżej pół godziny liczy się jako pełną godzinę.

Nowelizacja wprowadzi również generalną zasadę, według której wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przysługuje za godziny faktycznie zrealizowane. Od tej zasady przewidziano jednak wyjątki – wynagrodzenie będzie przysługiwało, jeżeli:

1) nauczyciel, zamiast przydzielonych godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, zrealizował w tym samym dniu zajęcia opiekuńcze i wychowawcze, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 KN, przydzielone przez dyrektora szkoły i dostosowane do potrzeb oraz zainteresowań uczniów,

2) nauczyciel był gotów do prowadzenia przydzielonych godzin indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania, lecz zajęcia nie odbyły się z przyczyn od niego niezależnych.

Proponowane zmiany miałyby wejść w życie 1 września 2025 r.

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

Zgodnie z art. 35 ust. 3 KN wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw wypłacane jest według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy. Na mocy art. 30 ust. 6, 7 i 7a KN szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw określają:

1) organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego – dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach przez nie prowadzonych,

2) minister właściwy ds. oświaty i wychowania – w porozumieniu z właściwymi ministrami branżowymi (ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, obrony narodowej, rolnictwa, środowiska, gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej i rybołówstwa) – dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach przez nich prowadzonych,

3) minister sprawiedliwości – dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach resocjalizacyjnych oraz szkołach przy zakładach karnych i aresztach śledczych.

Zróżnicowane regulacje obowiązujące w szkołach prowadzonych przez różne organy skutkują brakiem jednolitych zasad obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw, co niejednokrotnie prowadzi do nieuwzględniania osobistej stawki zaszeregowania nauczyciela, pomimo obowiązku wynikającego z art. 35 ust. 3 KN.

Ważne!

Omawiana nowelizacja zakłada wprowadzenie do *Karty nauczyciela* jednolitych zasad obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz godziny doraźnych zastępstw dla wszystkich

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub
prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.platformamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**